

Predmet: Čeda Budisavljević – Lički Osik

Viši sud u Beogradu, Odeljenje za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: 46/10

Glavni pretres: 5.11.2010.

Izveštaj: Gojko Pantović, posmatrač FHP-a

Ispitivanje svedoka Radomira Narančića

Svedok poznaje optužene. U kritičnom periodu bio je komandir stanice police u Teslingradu. Opt. Čeda Budisavljević bio je i komandir specijalne policije i saradivao je sa Dušanom Orlovićem, šefom DB-a u Kninu. Opt. Malinović i Grujičić bili su u kritičnom periodu angažovani u TO Teslingrad. Opt. Bogunović je radio u pozadini, bio je zadužen za nabavku hrane. Viđao ga je često tada i ne seća se da je nosio gips.

Milicija i TO formirane su 21.08.1991. a sukobi su počeli 28.08.1998. godine. Nije bilo profesionalnih policajaca i komandir je trebalo da bude Rade Čubrilo, ali je na kraju on izabran. Bio je komandir odeljenja od 30 ljudi i bili su smešteni u prostorijama *Društvenog doma* u Teslingradu. Njegov zamenik bio je optuženi Budisavljević. Išli su na straže, odlazili su na borbene položaje, na punktove, u kontrole. Imali su pritvorsku jedinicu i vodili su evidencije o pritvorenim licima.

Za porodicu Rakić su kružile da saraduju sa Hrvatima; čuo je da imaju radio stanicu i listu sa šiframa. Dugo je razgovarao sa kolegom Drobšnjakom o tome šta da radi sa Rakićima. Obavljani su informativni razgovori sa Rakićima, ali nije znao da će biti uhapšeni. *Zolja* i još neki uhapsili su oca [Mane], ćerku [Radmila] i dva sina [Milovan i Dragan] i odveli su ih u pritvor. Ne zna da li je optuženi Budisavljević učestvovao u njihovom hapšenju. Nije ga zanimalo zbog čega je Lucija ostala na slobodi. Nije mu poznato da su kod Dragana pronašli uniformu hrvatske policije.

Kada su Rakići uhapšeni bio je na putu van Teslingrada. Kada se vratio saznao je za njihovo hapšenje. Silazio je jednom ili dva puta u pritvorske prostorije, Rakići su bili zatvoreni zajedno u jednoj od prostorija. Nije tada pričao ni sa kim od Rakića niti je tukao ikoga od njih. Ne seća da je bilo ko od njih bio go, bos, gladan ili zapušten. Razgovarao je drugom prilikom sa jednim od sinova. Ne zna koliko su dugo Rakići bili u pritvoru. Kada se jednom prilikom vratio sa službenog putovanja, Budisavljević mu je rekao da su Rakići *prešli preko pruge*, što je moglo značiti da su prešli na hrvatsku stranu ili da su likvidirani. Odmah je obavestio načelnika policije u Gračacu, nakon čega su ih pozvali u Gračac, razoružali i ispitivali. Saznao je da su ubijeni nakon što je pokrenuta istraga u Gračacu.

Ključevi od pritvora bili su u domašaju dežurnog policajca, opt. Budisavljevića i njega. Ne seća se da im je opt. Budisavljević nosio hranu. Nije tačno da su on i Budisavljević tukli Dragana Rakića, ne zna zašto Budisavljević to govori. Izvođenje Rakića iz pritvora nije evidentirano, ne zna zbog čega. Kasnije je saznao da su Rakići ubijeni. Čuo je da je Budisavljević silovao Luciju, ali to nije video. Iz priča mu je poznato da su vršeni pretresi kuće porodice Rakić, ali on nije

učestvovao u tome. Misli da je neko kasnije doneo u stanicu neku radio stanicu, ali ne zna da li je stanica oduzeta od porodice Rakić. Nisu izdavali potvrde o oduzetim stvarima.

Sulejman [Irinčić] živeo je blizu Rakića i on je išao okolo i pričao da Rakići imaju radio vezu i da je Radmila Rakić izdajnik. Komadir TO Teslingrad bio je *Mićka* [Milan] Mirić i on nije bio njegov nadređeni. Mirić mu nije naredio da uhapsi Rakiće niti je to naredio bilo kome u policiji. Jedinice JNA bile su smeštene u fabrici *Marko Orešković*. Ne zna ko je Petar Rendulić, komandant ZNG.

Ispitivanje svedoka Milana Mirića

Svedok poznaje optužene. U kritičnom periodu bio je komandant odreda TO Lički Osik. Nije bio nadređen policiji u Teslingradu i nije mogao da im izdaje naređenja. Za opt. Malinovića zna da je radio u sanitetu, opt. Budisavljević je bio komandir specijalne policije, opt. Bugonović je bio njegov zamenik, a opt. Grujičić vozač pri TO Lički Osik. Komandir policije u Teslingradu bio je Radomir Narančić. Postojala je pritvorska jedinica u prostorijama bioskopske sale, ali ne zna da li je bilo pritvaranja. Nije mu poznato ime Dušana Orlovića. *Zolja* i *Rambo* su bili dobrovoljci, nisu bili pod njegovom komandom i radili su šta su hteli.

O slučaju porodice Rakić saznao je iz priča koje su kružile. Bila su ratna dejstva, brinuo je o naoružavanju ljudstva, bio je angažovan u Kninu i Gračacu i nije bilo vremena za razmišljanje. Nakon privođenja i ubistva Rakića, saznao je da su ubijeni zbog izdaje, ali ne zna ništa o tome. Mane je imao jednu kuću na cesti nedaleko od njihovih položaja i drugu pored položaja hrvatskih snaga. Upućivali su mu pritužbe da Mane neće da ide na stražu, nakon čega je lično razgovarao sa njim, ali ne zna da li je Mane nakon toga odlazio na položaje. Kada je pitao Mana gde su mu sinovi [Milovan i Dragan] rekao je da su u Rijeci. Radmilu je viđao kako se šeta na položajima u Kuljskoj ulici gde us bili minobacači. Bila je u kratkoj suknji i kad god bi se šetala po položajima tada bi počele da padaju mine, što mu je bilo sumnjivo. Lucija je bila Hrvatica, ne zna da li je imala brata, koji se borio na strani hrvatskih snaga. Bio je upoznat sa navodima da Rakići obilaze njihove položaje i svi su sumnjali na njih. Tu sumnju je uvećavala činjenica da su Rakići boravili u kući nedaleko od hrvatskih položaja, na osami, gde su lako mogli biti likvidirani od strane Hrvata, a ništa im se nije desilo. Ne seća se da je naredio njihovo hapšenje, ne zna ko ih je uhapsio, po čijem nalogu, niti da li je vršen pretres njihove kuće. Nije mu poznato ko ih je ubio.

Ispitivanje svedoka Milorada Štrbca

Poznaje optužene. Ne zna kojim formacijama su pripadali optuženi Grujičić, Bogunović, Malinović i Budisavljević. U kritičnom periodu bio je pripadnik *Martićeve policije*.

Sukobi u Teslingradu počeli su 28.08.1991. godine. Postojala je stanica policije u Teslingradu i imala je pritvorsku jednicu. Ne zna ko je bio komandir stanice.

Poznavao je sve članove porodice Rakić osim Lucije. Ne zna da li su oni bili angažovani i ako jesu da li na srpskoj ili hrvatskoj strani. Poznato mu je da su uhapšeni, ali ne zna ko ih je uhapsio i zbog čega. Pričalo se da su kod njih pronašli neku radio stanicu, ali ne zna koliko je to tačno. Video ih je dok su bili u pritvoru, ali ne zna da li su obavljani razgovori sa njima. Nije mu

poznato da je vršen pretres njihove kuće. O njihovom ubistvu čuo je iz priča drugih, ali ne zna ko ih je ubio i zbog čega.

Ispitivanje svedoka Milana Jakšića

Svedok poznaje optužene Budisavljevića i Bogunovića. U kritično vreme bio je šef Odseka za kriminalističku obradu policijske stanice u Gračacu. Stanica policije u Teslingradu formirana je 1991. godine kao odeljenje SUP-a Gračac. U Teslingradu su procesuirana lakša krivična dela, dok su teža krivična dela obrađivana u Gračacu. Komandir stanice u Teslingradu je bio Radomir Narančić. Opt. Čeda Budisavljević je bio pripadnik policije ili državne bezbednosti. Ne seća se da li je Bogunović u kritičnom periodu bio povređen, te da li mu je ruka bila u gipsu. Krivično delo špijunaže spada u red naročito teških krivičnih dela, ali mu nije poznato da li je bilo na teritoriji Teslingrada.

Nakon ubistva porodice Rakić privedeni su optuženi Bogunović i Budisavljević, dok su ostali osumnjičeni bili nedostupni. Počeo je informativni razgovor sa Budisavljevićem, ali ga nisu završili. Razgovor su Budisavljevićem kasnije obavio je Borislav Dukić, njemu podređeni policajac. Seća se da je Budisavljević na parčetu papira napisao da mu je Dušan Orlović naredio da ubije Rakiće zbog špijunaže. Dušan Orlović je bio šef državne bezbednosti SAO Krajine. Nije mu poznato da je Budisavljević svoju izjavu napisao na 21 strani, niti šta se sa njom kasnije desilo. Ne zna da se uргiralo da se ta izjava skloni. Mića Grujić je bio radnik državne bezbednosti, ali mu nije poznato da je dolazio kod načelnika policije Gračac. Poznato mu je da je vršen uviđaj nakon ubistva Lucije Rakić, ali lično nije bio prisutan. Nije mu poznato da li su Rakići prethodno uhapšeni.

Komentar:

Svedok Narančić na početku svedočenja delovao je jako uznemireno. Negirao je navode optuženog Budisavljevića (koji su mu predloženi) da ga je Budisavljević odmah obavestio da je od Orlovića dobio naređenje da pobije Rakiće, da je znao šta će se Rakićima desiti, te da ga je Budisavljević odmah obavestio da su Rakići ubijeni. Njegovo svedočenje bilo je konfuzno i neubedljivo, a članovi sudskog veća nisu iskoristili priliku da na pravi način ispituju svedoka, s obzirom da je u kritičnom periodu morao znati pojedinosti oko hapšenja i privođenja članova porodice Rakić, te da snosi odgovornost za njihovo držanje i izvođenje iz policijske stanice čiji je komandir bio.

Svedok Štrbac delovao je kao da ne govori sve što mu je o događaju poznato. Nakon ulaska u sudnicu rukovao se prijateljski sa optuženima. Isto je ponovio nakon datog iskaza i tom prilikom namignuo je optuženom Bogunoviću i uštinuo je za obraz optuženog Grujičića.